

In het teken van: 15 augustus - Bevrijding van Nederlands-Indië

De maand augustus staat in het teken van de herdenking op 15 augustus. Op deze datum vierden we in Nederland sinds 1980 de bevrijding van Nederlands-Indië, het huidige Indonesië. De nationale herdenking van de bevrijding van Nederlands-Indië vindt sinds 1988 plaats bij het Indisch monument in Den Haag.

De organisatie van de herdenking is in handen van de Stichting Herdenking 15 augustus 1945. In 1988 onthulde Koningin Beatrix het Indisch Monument in Den Haag, de Indische gemeenschap kreeg hiermee een eigen monument waar men jaarlijks de overleden dierbaren kan herdenken. In 1999 werd 15 augustus 1945 erkend als het officiële einde van de Tweede Wereldoorlog voor het Koninkrijk der Nederlanden.

Nederland werd bevrijd op 5 mei 1945, op die datum was Nederlands-Indië nog in oorlog. Pas op 15 augustus 1945 kwam er een einde aan de oorlog in Nederlands-Indië, Japan gaf zich op deze datum over. Japanse militairen kregen de opdracht om nadat ze zich hadden overgegeven de rust en orde te bewaren tot dat hun taak kon worden overgenomen door geallieerde troepen. Een grote groep Indonesiërs was het er niet mee eens dat Nederland na de Japanse bezetting weer de baas zou worden over Nederlands-Indië. Op 17 augustus 1945 riepen zij de onafhankelijkheid uit en er brak een periode aan van oorlog en geweld. De onafhankelijkheidsoorlog duurde tot 27 december 1949 en koste het leven aan talloze mensen.

Zo'n 300.000 mensen verlieten Indonesië en kwamen in Nederland wonen. Veel van deze mensen, Hollanders, Indo-europeanen, Ambonezen / Molukkers en Chinezen, waren nog nooit in Nederland geweest, hun wortels lagen in Indië. In Nederland was weinig of geen belangstelling voor hun oorlogsverhaal. De groep moest zich maar redden en zich vooral zo snel mogelijk aanpassen aan het nieuwe vaderland en een nieuwe manier van leven.

Tong Tong Fair en Festival

De Tong Tong Fair begon als Pasar Malam Tong Tong. De eerste pasar malam, die in 1959 in de Haagse Dierentuin werd georganiseerd, had als doel geld in te zamelen voor de Indische Kunstkring Tong Tong. Met de opbrengst van de pasar malam kon een interessant Indisch cultureel programma gefinancierd worden. Die doelstelling is bijna vijftig jaar later nog steeds gelijk.

Net als de initiatiefnemers van toen vindt ook de huidige organisatie dat het Indische een onvervreemdbaar onderdeel is van de Nederlandse geschiedenis. De Indische (Euraziatische) cultuur is waardevol genoeg om te bewaren en als inspiratiebron aan te bieden aan Indische en niet-Indische belangstellenden, van alle leeftijden.

De Tong Tong Fair, voorheen Pasar Malam Besar, is het grootste Euraziatische festival ter wereld. Het evenement is een samengaan van een cultureel festival, een beurs en een eefestijn. In 2010 vond op het Malieveld in Den Haag de 52ste editie plaats.

Museum Bronbeek / Indisch Herinneringscentrum

Museum Bronbeek is het museum van het koloniale verleden van Nederland in Nederlands-Indië. Museum Bronbeek wil de kennis en het bewustzijn van het Nederlandse koloniale verleden vergroten en hiervoor belangstelling wekken.

Museum Bronbeek en het Indisch Herinneringscentrum Bronbeek bouwen momenteel de nieuwe vaste tentoonstelling 'Het verhaal van Indië'. De koloniale geschiedenis van de Nederlanders in de Indonesische archipel staat hierin centraal. De expositie omvat 6 zalen op de bovenverdieping met elk een eigen specifieke sfeer. De expositie is vanaf 17 augustus 2010 open voor bezoekers.

'Het verhaal van Indië' begint eind 16e eeuw met de eerste ontmoetingen van Hollanders met de inheemse bevolking. Een belangrijk deel van het verhaal gaat over de Tweede Wereldoorlog in de kolonie en de ingrijpende gevolgen voor haar bewoners. Het verhaal eindigt in de postkoloniale periode, waarin honderdduizenden Indische Nederlanders naar Nederland migreerden. Verhalen van ooggetuigen, authentieke uniformen en wapens en historische filmbeelden geven een indringend beeld van deze geschiedenis.

Landgoed Bronbeek

Het Landgoed Bronbeek werd begin negentiende eeuw als buitenplaats aangelegd. Het had verschillende eigenaren voordat Koning Willem III de buitenplaats Bronbeek in 1854 kocht. Hij schonk het landgoed vijf jaar later aan de staat onder voorwaarde dat er een tehuis voor invalide militairen van het koloniale leger zou worden gebouwd. Op 19 februari 1863 opende het Koloniaal Militair Invalidenhuis zijn deuren. Bronbeek is nu een verzorgingstehuis voor maximaal vijftig oud-militairen van het voormalig Koninklijk Nederlands-Indisch Leger (KNIL) en van de Nederlandse Krijgsmacht.

Tegenwoordig heeft het landgoed door de aanwezigheid van vele monumenten een belangrijke functie als herdenkingsplaats voor voornamelijk oud-militairen van het Koninklijk Nederlands-Indisch Leger en veteranen en nabestaanden van de slachtoffers van de Japanse bezetting in Zuidoost-Azië tijdens de Tweede Wereldoorlog. Het Indisch karakter van het Landgoed Bronbeek wordt versterkt door de aanwezigheid van Museum Bronbeek, het zalen- en conferentiecentrum Kumpulan en sinds augustus 2009 het Indisch Herinneringscentrum Bronbeek.